

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obo/2/2026
Identifikačné číslo spisu:	6025200049
Dátum vydania rozhodnutia:	26.06.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6025200049.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Ivie Čelkovej, v právnej veci žalobcu: Ing. Tomáš Fiolek, so sídlom kancelárie E.B. Lukáča 2, 036 01 Martin, správca konkurznej podstaty úpadcu NÁŠ DOMOV, spoločnosť s ručením obmedzeným, so sídlom Ul. Hattalu 2053, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 31 344 551, proti žalovanej: S.. X. F., nar. XX. V. XXXX, bytom J.O. XXXX/XX, XXX XX A. J., právne zastúpenej JUDr. Jozefom Polákom, advokátom, so sídlom Aleja Slobody 1890/50, 026 01 Dolný Kubín, o zaplatenie 312.415,20 eura s príslušenstvom, vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 41Cbi/1/2025, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41Cbi/1/2025-106 zo dňa 29. októbra 2025, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41Cbi/1/2025-106 zo dňa 29. októbra 2025 p o t v r d z u j e .

II. Žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 41Cbi/1/2025-106 zo dňa 29. októbra 2025, odmietol návrh žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie súdu prvej inštancie č. k. 41Cbi/1/2025-81 zo dňa 13. augusta 2025.

2. S poukazom na § 121 ods. 2, § 277 ods. 1 a 3, § 386 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), a § 32 ods. 1, 2, 5, 9 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o e-Governmente“) a skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu súd prvej inštancie uviedol, že rozsudok pre zmeškanie bol právnomu zástupcovi žalovanej doručený s fikciou doručenia dňa 6. septembra 2025, t. j. v deň pracovného pokoja (sobota). Z uvedených dôvodov podľa § 32 ods. 9 zákona o e-Governmente začala plynúť lehota na podanie návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie

najbližší nasledujúci pracovný deň, t. j. dňom 8. septembra 2025. Zákonná 15-dňová lehota na podanie návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie uplynula dňa 22. septembra 2025. Právny zástupca žalovanej doručil súdu návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie dňa 15. októbra 2025, teda zjavne po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej prekluzívnej procesnej lehoty. Z uvedeného dôvodu súd návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie odmietol podľa § 277, čl. 4, § 386 písm. a) CSP bez jeho vecného prejednaní ako návrh podaný oneskorene.

3. Proti predmetnému uzneseniu súdu prvej inštancie podala žalovaná prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie. Za hlavný ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty na podanie vyjadrenia k žalobe právny zástupca označil výnimočnú situáciu v jeho advokátskej kancelárii, a to dlhodobú pracovnú neschopnosť administratívnej pracovníčky trvajúcu od júna do novembra 2025, ktorá mala na starosti vedenie všetkých súdnych spisov, správu a kontrolu procesných lehôt, registráciu doručovaných rozhodnutí, správu kalendára termínov ako aj správu elektronickej schránky. Dôsledkom tejto absencie bolo neúplné doručenie uznesenia o vyzvaní, kedy právny zástupca prevzal poštu bez obsahu uznesenia č. k. 41Cbi/1/2025-68 a bez znalosti poučenia o dôsledkoch zmeškania nemohla žalovaná riadne reagovať. Právny zástupca navyše argumentoval, že si nemohol okamžite zabezpečiť náhradu a ekonomické a personálne limity kancelárie bránia zamestnávaniu duplicitného personálu. Dlhodobá PN a letné prázdniny tak spôsobili neúplné doručenie, a tým objektívnu nemožnosť riadneho procesného konania. Právny zástupca žalovanej uviedol, že žalovaná splnila všetky podmienky podľa § 122 CSP, kedy podala návrh bez zbytočného odkladu po zistení zmeškania, uviedla dôvody, to čo mala, splnila v lehote. Právny zástupca žalovanej poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 347/2020 zo dňa 13. októbra 2020, kedy objektívne prekážky mimo dosahu zavinenia sú ospravedlniteľným dôvodom. Namietal, že krajský súd nepreskúmal, či žalovaná meškala s vyjadrením „bez vážneho dôvodu“ a sumárne odmietol návrh bez zohľadnenia osobitných okolností a aplikoval absolútny formalizmus v rozpore s princípom proporcionality. Navrhol, aby odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvej inštancie v plnom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie s inštrukciami, aby preskúmal ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty na podanie návrhu, zohľadnil päťmesačnú pracovnú neschopnosť kľúčového personálu do 30. novembra 2025 a vecne prejednal návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie.

4. Vyjadrenie k odvolaniu nebolo podané.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací pred samotným vecným prejednaním odvolania najskôr posudzoval, či odvolanie smeruje proti uzneseniu, proti ktorému je prípustné, či bolo podané včas a oprávnenou osobou.

6. Podľa § 355 ods. 2 CSP proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané.

8. Podľa § 362 ods. 1 CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

9. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

10. Po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, ktoré je možné napadnúť odvolaním a obsahuje náležitosti vyžadované zákonom, odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) prejednal odvolanie v rozsahu a z dôvodov v ňom uvedených (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť.

11. Podľa § 277 ods. 1 CSP ak žalovaný z ospravedlniteľných dôvodov zmeškal lehotu na podanie vyjadrenia podľa § 273 písm. a), môže podať návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie spolu s vyjadrením. Ak súd, ktorý rozsudok pre zmeškanie vydal, návrhu vyhovie, rozsudok pre zmeškanie uznesením zruší a začne vo veci opäť konať.

12. Podľa § 277 ods. 3 CSP návrh podľa odsekov 1 a 2 môže žalovaný podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel; o tom žalovaného v rozsudku pre zmeškanie súd poučí.

13. Ako vyplýva z obsahu spisu, krajský súd o návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na vyjadrenie sa k žalobe rozhodol uznesením č. k. 41Cbi/1/2025-126 zo dňa 14. januára 2026 tak, že návrhu nevyhoviel s odôvodnením, že tento návrh na odpustenie zmeškania lehoty podala žalovaná oneskorene, to zn. po uplynutí lehoty podľa § 122 CSP.

14. Napadnutým uznesením na č. l. 106 rozhodol krajský súd tak, že návrh žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie odmietol ako oneskorene podaný. Najvyšší súd ako súd v predmetnej veci odvolací sa v celom rozsahu stotožňuje s napadnutým uznesením krajského súdu v predmetnej veci ako súdu prvej inštancie. Na potvrdenie správnosti uvádza, že z obsahu spisu je zrejmé, že Krajský súd v Banskej Bystrici dňa 13. augusta 2025 rozhodol v zmysle § 273 písm. a) CSP rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 312.415,20 eura, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 312.415,20 eura odo dňa 25. apríla 2025 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku a žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozsudok bol právnomu zástupcovi žalovanej doručený dňa 6. septembra 2025. Posledným dňom na podanie návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie bol deň 22. septembra 2025. Žalovaná prostredníctvom právneho zástupcu podala dňa 15. októbra 2025 návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie z dôvodu existencie ospravedlniteľného dôvodu zmeškania lehoty na podanie vyjadrenia k žalobe (uznesenie, ktoré malo obsahovať výzvu na vyjadrenie nemalo byť zo strany súdu žalovanej riadne doručené).

15. Lehota na podanie návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie je lehotou prekluzívnou a začiatok jej plynutia je viazaný na moment, kedy sa oprávnený subjekt na podanie návrhu dozvedel o tom, že vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom pre zmeškanie. Rozsudok bol doručený právnomu zástupcovi žalovanej do elektronickej schránky. Pri fikcii doručenia sa elektronický dokument považuje za doručený až po uplynutí úložnej lehoty v zmysle § 32 ods. 2 zákona o e-Governmente, nie v posledný deň úložnej lehoty. Posledný deň úložnej doby pri doručovaní napadnutého rozsudku pre zmeškanie bol 5. september 2025. Uplynutím úložnej lehoty rozhodnutia do vlastných rúk sa rozsudok považoval za doručený dňom 6. septembra 2025 - sobota (rozhodnutie najvyššieho súdu z 23. februára 2022 sp. zn. 3Obdo/6/2022, publikované v Zbierke rozhodnutí najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 26/2022), a preto lehota na podanie návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie začala plynúť nasledujúci pracovný deň. V súlade s ustanoveniami zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o e-Governmente“) a vyššie uvedenými údajmi vyplývajúcimi z obsahu spisu odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že márnym uplynutím zákonnej prekluzívnej lehoty zanikol procesný nárok žalovanej domáhať sa návrhom zrušenia rozsudku pre zmeškanie.

16. Záver súdu prvej inštancie, ktorý napadnutým uznesením odmietol návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie ako oneskorene podaný bol preto správny a z dôvodu absencie jednej zo základných procesných podmienok nemal súd prvej inštancie priestor ani dôvod podaný návrh vecne preskúmať. Navyše žalovaná bola v rozsudku riadne poučená o lehote na podanie predmetného návrhu. Z tohto dôvodu neobstoja námietky žalovanej uvedené v odvolaní o existencii ospravedlniteľného, objektívneho dôvodu zmeškania lehoty na podanie vyjadrenia k žalobe, ktoré viedlo k vydaniu kontumačného rozsudku. Všetky argumenty uvedené v odvolaní pritom smerovali len k existencii ospravedlniteľného dôvodu zmeškania lehoty na podanie vyjadrenia k žalobe a žalovaná sa nijako nevyjadřila, resp. neuviedla žiadne dôvody, ktoré by ospravedlňovali zmeškanie podania samotného návrhu na zrušenie kontumačného rozsudku, o ktorom súd prvej inštancie rozhodoval napadnutým uznesením, a taktiež

nenamietala ani okolnosti súvisiace s doručovaním rozsudku, či dátum jeho doručenia, resp. okamih, kedy sa o ňom dozvedela, od ktorého sa následne odvíja lehota na podanie návrhu na jeho zrušenie.

17. V prípade nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 347/2020 z 13.10.2020, na ktorý v odvolaní poukázal právny zástupca žalovanej, odvolací súd uvádza, že v tam posudzovanom prípade išlo o celkom odlišnú situáciu, kedy sťažovateľ deklaroval, že si advokáta nemôže zabezpečiť, pretože je v materiálnej núdzi. Keďže mu hrozilo nebezpečenstvo zmeškania lehoty, centrum mu na jeho žiadosť poskytlo predbežnú právnu pomoc v zmysle zákona o poskytovaní právnej pomoci. Napriek tomu lehotu na podanie dovolania zmeškal, pretože dvaja advokáti, právoplatne ustanovení centrom, mu právnu pomoc z rôznych dôvodov neposkytli, a sťažovateľovi v dôsledku toho medzičasom uplynula lehota na podanie dovolania. Až advokát ustanovený centrom ako tretí v poradí sťažovateľovi právnu pomoc poskytol, dovolanie mu spísal a podal ho spolu so žiadosťou o odpustenie zmeškanej lehoty. Ústavný súd SR dospel k záveru, že „pokiaľ zákonodarca vyžaduje na podanie dovolania povinné právne zastúpenie a zabezpečuje pre prípad nemajetnosti potenciálneho dovolateľa mechanizmus bezplatnej právnej pomoci, nemôže ísť proces jej zabezpečovania a následného zlyhania na ťarchu žiadateľa o túto právnu pomoc. Uvedené platí o to viac, ak zlyhanie právnej pomoci znamená pre žiadateľa obmedzenie, resp. znemožnenie práva na prístup k súdu. Ustanovovanie advokáta prostredníctvom centra, ktoré zlyháva z dôvodov nezávislých od vôle žiadateľa, sa môže stať dôvodom, pre ktorý možno zmeškanie lehoty odpustiť (tam, kde zákon odpustenie lehoty pripúšťa). Niet žiadneho dôvodu, prečo by mal byť štandard ochrany práva na bezplatnú právnu pomoc v civilnom sporovom konaní nižší než v správnom súdnom konaní.“ Uvedené nemožno v tu posudzovanom prípade aplikovať.

18. Na doplnenie odvolací súd uvádza, že „vo všeobecnosti predstavuje rozsudok pre zmeškanie podľa § 273 CSP osobitný druh súdneho rozhodnutia, ktorý je dôsledkom procesnej pasivity žalovaného v civilnom sporovom konaní. Procesná pasivita žalovaného v konaní sa prejavuje tým, že si neplní základné povinnosti strany konania. Vyjadrenie k žalobe predstavuje právo, ale aj základnú povinnosť tvrdenia žalovaného v konaní, pričom absencia vyjadrenia - povinnosti tvrdenia žalovaného, predstavuje porušenie zákonom vyžadovanej súčinnosti súdu a strán konania tak, aby konanie mohlo byť rýchlo a efektívne skončené. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na zásadu "vigilantibus iura scripta sunt" (práva patria bdelym), ktorá zdôrazňuje aj vlastné pričinenie na ochranu práv strany vyžadujúc, aby aj strana civilného procesu sledovala svoje subjektívne práva a robila také kroky, v dôsledku ktorých by nedochádzalo k ohrozovaniu a poškodzovaniu a predpokladá, že strana musí využiť prostriedky, ktoré jej poskytuje zákon a následne vykonať prípadné potrebné opatrenia, aby nedošlo k porušeniu jej práv (pozri uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 16. januára 2013, sp. zn. I. ÚS 25/2013).“(uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/50/2019 zo dňa 28.11.2019). Uvedenú zásadu je potrebné v plnom rozsahu aplikovať aj v tomto prípade kedy žalovaná nesledovala svoje subjektívne práva a včas neurobila potrebné kroky, t. j. včas nepodala návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie.

19. Keďže odvolanie žalovanej nebolo spôsobilé z dôvodov v ňom uvedených vyvrátiť alebo spochybníť záver prijatý krajským súdom o oneskorenom podaní návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správne potvrdil stotožňujúc sa s jeho vecne správnym odôvodnením.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 CSP, ale vzhľadom k tomu, že v danom prípade žalobcovi v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, len ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420 a § 421 CSP), a to v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).